

Fra Naturvernforbundet i Nes
v/leder Karin Olsen
Sætervegen 37
2162 BRÅRUD

Til Hedmark fylkeskommune
Fylkessjef for samferdsel, kulturminner og plan
postmottak@hedmark.org

23. februar 2014

Regionale føringer for behandling av vindkraftsaker i Hedmark - vedtatt i Fylkesrådet 11.12.13

Naturvernforbundet i Nes viser til overnevnte, og til vår høringsuttalelse sendt 17.11.13, kvittert mottatt 18.11.13.

Se nedenfor - kopi av uttalelse.

Vi kan ikke se at denne uttalelsen har fulgt med saksbehandlingen, og stiller oss undrende til det.

Vi spurte på forhånd om vi som naboer kunne uttale oss, og fikk bekreftende svar.

Songkjølen/Engerfjellet er ett av de prosjektene i Hedmark som var under behandling allerede da arbeidet med føringene startet. Mer enn 75 prosent av nettutaket i dette anlegget skal føres ut gjennom Nes kommune i Akershus. Siden dette er en forutsetning, så må også Nes kunne få komme med uttalelser.

NVE sier i sitt konsesjonsbrev til E.on av 30.01.14 at "fylkesrådet har tatt inn i de regionale føringene at Songkjølen og Engerfjellet er akseptable prosjekt". Vi kan ikke finne denne setningen i de vedtatte føringene. Det er ingenting der som sier at disse områdene skal være akseptable. Tvert i mot påpekes det at man må ta spesielle hensyn i konfliktfylte områder.

Sitat fra føringene :

" Områder som ligger i nærheten av INON-områder (inngrepsfrie naturområder i Norge."
Dette vil gjelde spesielt for Songkjølen i Nord-Odal og for nettutaksområdet i Nes.

Vi kan forøvrig heller ikke se at Nord-Odal eller nabokommunene har uttalt seg. Selv om det heter i føringene at

" Det har særlig blitt lagt vekt på dialog med kommunene og å sikre at kommunene kan komme med sine innspill til arbeidet."

Vi antar at det kommer av tidsnøden. Føringene kunne blitt en godt arbeidsverktøy, selv om det ikke kan måles med en gjennomarbeidet plan. Slik føringene nå framstår er de dessverre lite verdt.

Vi takker på forhånd for tilbakemelding.

Mvh
for
Naturvernforbundet i Nes
Karin Leonhardsen

Kopi av høringsuttalelse november 2013 :

Til Hedmark fylkeskommune
Fylkessjef for samferdsel, kulturminner og plan
postmottak@hedmark.org

Regionale føringer for behandling av vindkraftsaker i Hedmark.

Uttalelse fra Naturvernforbundet i Nes i Akershus.

Vi ser positivt på at det er laget føringer for vindkraftplaner i Hedmark. Det er meget viktig at man får en samlet vurdering og kan unngå tilfeldige plasseringer. Selv om det dessverre ser ut for å være for sent for flere anlegg. Vi kjenner til at nettverket La skogen leve har levert høringsuttalelse i saken. Vi støtter denne fullt ut, og i tillegg ønsker vi å utdype noen temaer.

Lovgivning og forpliktelser (2.4)

Det vises i høringsutkastet til EU's fornybardirektiv fra 2009. Vi vil minne om at Norge også har andre forpliktelser, vi kan nevne Århuskonvensjonen, Bernkonvensjonen og ellers norsk lovgivning. Vi viser spesielt til Naturmangfoldloven. Oslo har sin markalov - nettopp pga forpliktelser overfor sin befolknings rekreasjonsbehov, samt den generelle verdien som disse friområdene har for Norges hovedstad. Det er neppe populært å foreslå vindkraftutbygging i Holmenkollåsen.

Vindturbin konstruksjon (3.1)

Turbinene blir større enn det som her er illustrert. I innlandsskog, så må man opp i høyden. Det betyr minst 120 m turbin pluss 56 m rotorblad, sum 176 meter (iflg. E.on). Pr i dag vet vi ikke om de kan bli enda høyere.

Status for Hedmark (3.3)

Det vises til "vindkraftsaker på gang i Hedmark pr oktober 2013". Det kommer ikke fram her at planene også omfatter arealer utenfor fylkesgrensen.

Nettuttak (4.4)

Nes kommune i Akershus blir betydelig berørt ved vindkraftprosjektet Songkjølen/Engerfjellet. Det samlede nettuttaket fra Songkjølen er planlagt gjennom Nes kommune. Koblingen til høyspentledningen her er faktisk en viktig forutsetning for lønnsomheten til hele anlegget. Mens grunneierne som ikke ønsker slikt over sin eiendom, blir truet med ekspropriasjon. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har reist innsigelse mot den del av planen som omfatter nettuttaket gjennom Nes kommune. Dette kommer ikke fram i føringene for Hedmark. Kanskje skulle kommunale og fylkeskommunale planer holde seg innenfor egne grenser. Vi går ut fra at Nes kommune er varslet om føringene.

Biologisk mangfold og friluftsliv (4.6 og 4.10)

De sammenhengende barskogområdene som strekker seg fra Nes og inn i Hedmark var i 2011 aktuelle til frivilligvern, etter initiativ fra Norges skogeierforbund. Tusenvis av mål med friluftsområder med særskilt biologisk mangfold kunne på den måten bli vernet. Flere grunneiere var positive til dette. Som Naturvernforbund vil vi spesielt framheve at tanken om vern var uhyre viktig, det sier mye om landskapsverdien. Men så kom vindkraftindustrien og forandret alt. Utbyggingsselskapet Eon skriver selv i sin melding at "Planområdet for vindkraftverket er i Nord-Odal og Nes kommuner definert som landbruks-, natur- og friluftområder (LNF) med særskilt biologisk mangfold, friluftsliv og naturverninteresser." Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON) er i stor fare. Hedmark har nesten ikke slike områder igjen nå. Tapet av INON-områder må reduseres kraftig om vi skal ha inngrepsfri natur i framtida.

Landbruk (4.7)

Vi kan vanskelig se hvordan vindkraftutbygging skal gi rekreasjonsmessig utnyttelse av utmarka.

Tematiske vurderinger (5.2)

Flere av de "konkrete konfliktfylte områdene" er alt for snevert definerte. Sikkerhet/beredskap Dette er et tema som Fylkeskommunen, etter hva vi kan se, overhodet ikke nevner i sine føringer. Dette må tas med når områder skal vurderes som passende for utbygging. Det kan være fare for brann/iskast/påvirkning på drikkevannkilder/giftige stoffer i turbinene etc. Risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner må utarbeides i forkant av store vindkraftanlegg. Brann ute ved kysten og brann inne i tett skog kan ikke sammenlignes. Temaet iskast er verd å merke seg. De klimatiske forhold langs kysten har ikke problematisert dette. Innlandet er nytt i vindkraftsammenheng. Her kan det være store temperatursvingninger og lange perioder med temperaturer under frysepunktet. Dette forårsaker ising på vingene. Isklumper i høy fart kan slynges opp til 500 meter. Dette resulterer i at store deler av eksisterende friområder kan bli direkte farlige for folk som ferdes der. Og her snakker vi om store områder. Selv om det skiltes, så ødelegges turgleden ved at man så og si "går i fare hvor man går". Resultatet kan bli at man unngår helt å ferdes i planområdene vinterstid.

Naturvernforbundet i Nes vil konkludere med å anmode politikerne i Fylkeskommunen om å vise størst mulig aktsomhet. Vi siterer fra Naturmangfoldloven: *Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko*

for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Og helt til slutt minner vi om Naturvernlovens formålsparagraf:

Naturen er en nasjonalverdi som må vernes.

Naturvernforbundet i Nes
v/sekretær
K. Leonhardsen